

T.B.M.M.

CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Tarih: **29 Haziran 2021**
Sayı: **33306**

47780

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Sanayi ve Teknoloji Bakanı Sayın Mustafa Varank tarafından cevaplandırılmasını arz ederim. 28.06.2021

Mehmet Bekaroğlu
İstanbul Milletvekili

Rize'nin Kalkandere İlçesi Aksu Mahallesinde yapımı planlanan Organize Sanayi Bölgesi 2. Etabı için kamulaştırma ve altyapı maliyetlerinin yüksekliğinden dolayı bundan vazgeçildiği ve 2. Etabın toplam alanı 240.728,17 m2 olan 96 adet taşınmazın yer aldığı Hüseyinhoca Köyüne kaydırıldığı yönünde basında haberler yer almakta, ayrıca kamulaştırılmak istenen arazilerin hak sahiplerinden çok sayıda şikayet gelmektedir. Aksu Mahallesindeki arsa niteliğindeki taşınmazların daha yüksek kamulaştırma bedellerine sahip olması ve altyapı maliyetlerinin yüksek olması nedeniyle İdarenin proje değişikliğine giderek, maliyetlerini düşürmek için 2. Etabı Hüseyinhoca Köyüne kaydırıldığı iddia edilmektedir.

Hüseyinhoca Köyündeki arazilerin tamamı eğimsiz, son derece verimli 1. Sınıf tarım arazisi olup, bu arazilerde çay tarımı yapılmaktadır.

Bu bilgiler ışığında proje değişikliğinin kamu yararından değil, idarenin maliyet hesabından kaynaklandığı ifade edilmekte, bunda kamunun herhangi bir yararı olmadığı, aksine zarar gördüğü belirtilmektedir.

Anayasa'nın 44 ve 45. maddeleri ile "toprağın, tarım arazilerinin korunması ve işletilmesi için gerekli tedbirleri almakla görevlendirilen" devlete, *"Tarım arazileri ile çayır ve meraların amaç dışı kullanılmasını ve tahribini önlemek, tarımsal üretim planlaması ilkelerine uygun olarak bitkisel ve hayvansal üretimi artırmak maksadıyla, tarım ve hayvancılıkla uğraşanların işletme araç ve gereçlerinin ve diğer girdilerinin sağlanmasını kolaylaştırmak"* ödevleri de yüklenmiştir.

Doğu Karadeniz Bölgesinde sınırlı miktarda olan düşük eğimli ve verimli 1. Sınıf tarım arazilerinin başka amaçla kullanılması çeşitli kanun hükümleri ile de yasaklanmıştır.

5403 sayılı Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı Kanunu'nun 13. maddesinde "Alternatif alan bulunmaması halinde" ve *Kurul'un uygun görmesi şartıyla; d) Bakanlıklarca kamu yararı kararı alınmış plan ve yatırımlar, ... için bu arazilerin amaç dışı kullanım taleplerine, toprak koruma projelerine uyulması kaydı ile Bakanlık tarafından izin verilebilir. Bakanlık bu yetkisini valiliklere devredebilir. Mutlak tarım arazileri, özel ürün arazileri, dikili tarım*

arazileri ile sulu tarım arazileri dışında kalan tarım arazileri; toprak koruma projelerine uyulması kaydı ile valilikler tarafından tarım dışı kullanımlara tahsis edilebilir.” hükmü yer almaktadır.

Bu yasal düzenlemelere göre; mutlak tarım arazisi olarak korunması gereken Hüseyinhoca Köyündeki arazilerin tarımsal amaç dışı kullanıma tahsis edilmesi için idareye yetki verilmiş olsa da bu yetki, “alternatif başka bir alan olmaması” koşulu ile sınırlandırılmış ve Toprak Koruma Kurulu’nun uygun görmesine bağlanmıştır.

Rize Organize Sanayi Bölgesinin 2. Etabı için alternatifsizlik söz konusu değildir. Burada idarenin kıraç ve tarıma daha az elverişli olan araziye kullanmak yerine, kamulaştırma ve altyapı maliyetlerini düşürmek için düz ve verimli mutlak tarım arazilerine yöneldiği izlenimi doğmaktadır.

Bu çerçeveden;

1. Rize OSB 2. Etabı için Aksu Mahallesindeki araziden niçin vazgeçilmiştir? Bunun nedeni, iddia edildiği gibi kamulaştırma ve altyapı maliyetinin yüksek olması mıdır?
2. Anayasa’nın ve yasaların korunmasını emredici hükümlerine istinaden başka amaçla kullanılması yasaklanmış olan Hüseyinhoca Köyündeki tarım arazilerinin kamulaştırılması kararını gözden geçirip, ilgili meslek örgütleri ile üniversitelerden temsilcilerden oluşan uzman bir heyete araştırma yaptırıp yeniden inceleme yapacak mısınız?
3. Bu araştırma sonucunda kamulaştırma kararının yanlış olduğunun ortaya çıkması durumunda bu kararı iptal edecek misiniz?
4. Tarım arazilerinin başka amaçla kullanılması için alternatif başka alan bulunmaması koşulu sağlanmadığı halde tarım arazileri nasıl kamulaştırılabilmektedir?
5. Rize OSB’nin 2. Etabı için daha az verimli başka alanları değerlendirecek misiniz?
6. Gıda kıtlığı olan dünyada tarım arazilerinin önemi giderek artarken, ülkemizdeki verimli tarım arazilerinin başka amaçla kullanılmasını uygun görüyor musunuz?